

Z A P I S N I K
sa 16. sjednice Odbora za bezbjednost i odbranu
Skupštine Crne Gore
održane 13. marta 2018. godine

Sjednica je počela u 10 sati i 10 minuta.

Predsjedavao je Obrad Mišo Stanišić, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi Odbora: Luidž Ljubo Škrelja, Marta Šćepanović, prof. dr Miodrag Vuković, Milorad Vuletić, Branko Čavor i Mićo Orlandić.

U smislu člana 55 Poslovnika Skupštine Crne Gore u radu sjednice su učestvovali poslanici Budimir Aleksić, Jovan Vučurović, Milun Zogović i Veljko Vasiljević.

Sjednici su, po pozivu, prisustvovali ministar odbrane mr Predrag Bošković i vršilac dužnosti načelnika Generalštaba Vojske Crne Gore brigadni general Ilija Daković.

Saglasno ranije podnijetom zahtjevu, sjednici je prisustvovala i predstavница Instituta »Alternativa« Dragana Jaćimović.

Nakon uvodnog obrazloženja, za sjednicu je jednoglasno utvrđen sljedeći

D N E V N I R E D:

- 1. PREDLOG ODLUKE O UPUĆIVANJU PRIPADNIKA VOJSKE CRNE GORE U MEĐUNARODNU MISIJU „RESOLUTE SUPPORT – (RS)“ U AVGANISTANU**
- 2. PREDLOG ODLUKE O UPUĆIVANJU PRIPADNIKA VOJSKE CRNE GORE U MEĐUNARODNU MISIJU KFOR U REPUBLICI KOSOVO**
- 3. TEKUĆA PITANJA**

Prije prelaska na raspravu po tačkama dnevnog reda, predsjednik Odbora je podsjetio na član 6 stav 2 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane kojim je propisano da su sjednice Odbora po pravilu zatvorene za javnost, a mogu biti i otvorene, odlukom većine prisutnih članova Odbora, u skladu sa zakonom, nakon čega su članovi Odbora jednoglasno donijeli odluku da 16. sjednica bude otvorena za javnost.

Predsjednik Stanišić je podsjetio i na dogovor sa prve sjednice Odbora u pogledu audio snimka toka sjednice, koji predlog je jednoglasno podržan.

Prije prelaska na raspravu, članovi su se saglasili sa predlogom predsjednika Odbora da se objedini rasprava o prvoj i drugoj tački dnevnog reda.

Prva tačka dnevnog reda: PREDLOG ODLUKE O UPUĆIVANJU PRIPADNIKA VOJSKE CRNE GORE U MEĐUNARODNU MISIJU „RESOLUTE SUPPORT – (RS)“ U AVGANISTANU

Druga tačka dnevnog reda: PREDLOG ODLUKE O UPUĆIVANJU PRIPADNIKA VOJSKE CRNE GORE U MEĐUNARODNU MISIJU KFOR U REPUBLICI KOSOVO

Uvodno obrazloženje o navedenim tačkama dnevnog reda dao je ministar odbrane mr Predrag Bošković i istakao da je ustavni osnov za donošenje predmetnih odluka o upućivanju pripadnika Vojske Crne Gore u međunarodne misije „Resolute Support“ i KFOR, sadržan u odredbi člana 82 tačka 8 Ustava Crne Gore, te naglasio da su se, nakon priključenja Sjevernoatlantskom savezu, stekli uslovi da se pojača vojno prisustvo Crne Gore na međunarodnom planu, a što je u skladu sa očekivanjima ostalih članica Alijanse. Dalje je ukazao da su Ministarstvo odbrane i Generalštab Vojske Crne Gore izvršili analizu i procjenu mogućnosti angažovanja pripadnika Vojske Crne Gore u misiji KFOR i zaključili da se, u skladu sa trenutnim kapacitetima i obimom preuzetih međunarodnih obaveza, u navedenoj misiji mogu angažovati do dva štabna oficira. Ministar je, takođe, apostrofirao da se misija KFOR realizuje u povoljnom bezbjednosnom okruženju, te da bi se troškovi Ministarstva odbrane odnosili na pripadajuće dnevnicke za angažovanje lica. Pored navedenog, istakao je da za Crnu Goru učešće u misijama znači kredibilitet u međunarodnoj zajednici jer se, kroz aktivno učešće i doprinos, pokazuje odgovornost i svijest o potrebi očuvanja bezbjednosti u svijetu. Za Vojsku Crne Gore učešće u misijama znači razvoj interoperabilnosti i sposobnosti, sticanje novih znanja koja se kasnije primjenjuju u obuci jedinica, kazao je ministar i podsjetio da je oko 24% pripadnika bilo angažovano u nekoj od misija što prije svega predstavlja profesionalni izazov, kao i priliku da se pripremaju za rad u multinacionalnom okruženju i u realnim uslovima, te da razmjenjuju iskustva sa kolegama iz oružanih snaga drugih država. Dalje je ukazao da je Skupština Crne Gore 2009.godine donijela Odluku o upućivanju pripadnika Vojske Crne Gore u mirovnu misiju „International Security Assistance Force (ISAF)“ u Avganistanu kojom se omogućava slanje do 40 pripadnika Vojske Crne Gore, kao i da je 2011. donijeta nova odluka o upućivanju do 45 pripadnika crnogorske Vojske u misiju ISAF. Ministar je podsjetio da se zaključcima Međunarodne konferencije o Avganistanu iz 2011. godine međunarodna zajednica obavezala da nastavi pružanje pomoći Avganistanu i nakon 2014. godine. Saglasno navedenom, uspostavljena je misija „Resolute Support“ u kojoj je crnogorski kontigent koji broji do 20 pripadnika, kroz saradnju sa partnerima iz Republike Hrvatske i Savezne Republike Njemačke, od januara 2015.godine bio angažovan na poslovima zaštite savezničkih timova za obuku, savjetovanje i pomoć Avganistanskim nacionalnim snagama bezbjednosti i u svojstvu štabnih oficira i podoficira u štabovima misije „Resolute Support“. Ministar Bošković je apostrofirao da je, uslijed potrebe za pojačanim prisustvom Crne Gore u međunarodnim misijama nakon postajanja punopravnom članicom NATO, predloženo da crnogorski kontigent u misiji „Resolute Support“ broji do 40 pripadnika koji bi bili angažovani na istim zadacima kao u prethodnom periodu, ali u proširenom obimu. U prilog navedenom, podsjetio je na saopštenje generalnog sekretara NATO od 7.novembra 2017. godine, u kome je naveo da će NATO povećati broj pripadnika u okviru misije „Resolute Support“ u Avganistanu za oko 3000 pripadnika.

U raspravi su učestvovali: Milorad Vuletić, Marta Šćepanović, Branko Čavor, Luidž Ljubo Škrelja, Mićo Orlandić, Miodrag Vuković, Budimir Aleksić, Veljko Vasiljević, Jovan Vučurović i Milun Zogović.

Poslanik Milorad Vuletić je ukazao da su se članstvom u NATO povećale obaveze Crne Gore u izvršavanju zadataka Alijanse, te da jedan od njih predstavlja i učešće u misijama. S tim u

vezi, osvrnuo se na mandat misije i učešće crnogorskih vojnika cijeneći da su u dosadašnjem angažovanju opravdali ukazano povjerenje, kao i da su na kvalitetan i reprezentativan način predstavljali državu što je i doprinijelo postajanju punopravnom članicom Alijanse. Poslanik je ukazao na povoljan finansijski aspekt učešća pripadnika Vojske Crne Gore u međunarodnoj misiji KFOR u Republici Kosovo i istakao da navedena angažovanja doprinose osavremenjivanju i obučavanju naših oružanih snaga. Saglasno navedenom, kazao je da će podržati predloge predmetnih odluka.

Članica Odbora Marta Šćepanović je istakla da je za očekivati da se nakon postajanja punopravnom članicom NATO poveća vojno prisustvo Crne Gore u međunarodnim misijama, te iskazala interesovanje za kriterijume koji su doveli do odluke da se za učešće u misiji KFOR u Republici Kosovo angažuju do dva štabna oficira.

Poslanik Branko Čavor je podržao predloge predmetnih odluka, istakavši da isti imaju utemeljenje u Ustavu Crne Gore, da je sama procedura transparentna, te da pomenuto angažovanje jeste u skladu sa ukupnom sviješću da Crna Gora treba i želi pružiti kompletan doprinos miru i bezbjednosti u svijetu. S tim u vezi je podsjetio na izvanredne bilateralne i multilateralne odnose naše države i ukazao da se angažovanjem u međunarodnim misijama stižu nova iskustva i lekcije od velikog značaja za Vojsku Crne Gore.

Član Odbora Luid Ljubo Škrelja je u svom izlaganju naglasio da Crna Gora angažovanjem u navedenim mirovnim misijama nastavlja tradiciju aktivnog pružanja doprinosa međunarodnom miru i bezbjednosti, te pozdravio angažovanje na područjima gdje se za to iznalazi potreba, a naročito u prijateljskoj, susjednoj državi Kosovo. Dalje je istakao da su obaveze Crne Gore jače nakon postajanja članicom NATO, te apostrofirao da će podržati oba predloga odluka.

Poslanik Mićo Orlandić je iskazao podršku predloženim odlukama, cijeneći da navedene predstavljaju dio istorijskog i državotvornog kontinuiteta te da su iste, prije svega, u funkciji ostvarivanja državnih i nacionalnih interesa Crne Gore. Takođe je ocijenio da učešće u navedenim misijama vidi kao način za unapređenje sistema kolektivne bezbjednosti.

Član Odbora prof. dr Miodrag Vuković je naglasio da su predložene odluke u skladu sa Ustavom i pravnim poretom naše države, te da predstavljaju oblik, formu i način izvršavanja crnogorske državne politike. S tim u vezi, podržao je predmetne predloge i iskazao interesovanje za dodatne informacije u domenu selekcije i priprema učešća crnogorskog kontingenta u međunarodnoj misiji „Resolute Support“ u Avganistanu.

Poslanik Budimir Aleksić se u svom izlaganju osvrnuo na Predlog odluke o upućivanju pripadnika Vojske Crne Gore u međunarodnu misiju KFOR u Republici Kosovo, cijeneći da ista nije racionalna, korektna, niti u duhu dobrosusjedskih odnosa sa Republikom Srbijom, već da predstavlja brutalno rušenje istih, naročito ako se uzme u obzir molba srpskog ministra odbrane da crnogorski vojnici ne budu angažovani u ovoj misiji. U svom obraćanju poslanik je, između ostalog, ukazao da se ovim potezom ne uvažava elementarna realnost iz politikantskih razloga, te podsjetio koliko država nije priznalo Republiku Kosovo, kao i na izjavu premijera Duška Markovića prilikom posjete Prištini, a koja se odnosila na to da 85% građana Crne Gore u momentu donošenja odluke o priznanju nije podržalo politiku Vlade s tim u vezi.

Poslanik Veljko Vasiljević je naglasio da treba praviti razliku između upućivanja pripadnika Vojske Crne Gore u međunarodnu misiju „Resolute Support“ u Avganistanu, cijeneći da je navedena država devastirana ratovima i da crnogorske vojnike u konkretnom slučaju vidi kao humanitarce koji pružaju pomoć lokalnom stanovništvu, od angažovanja u tzv. Republici Kosovo za koju je ocijenio da je formirana okupacijom i etničkim čišćenjem, navodeći podatak da je protjerano oko 26000 Crnogoraca, te da se ovim potezom navedeno potvrđuje. Dalje je ukazao da

je u skladu sa Ustavom i zakonima ne uzeti učešće u navedenoj misiji, što bi predstavljalo dostojanstven potez. Poslanik Vasiljević je, između ostalog, istakao da je nacionalni interes Crne Gore ugrožen te da tzv. Republika Kosovo ima pretenzije na crnogorsku teritoriju i predstavlja sastavni dio projekta Velike Albanije. S tim u vezi, naglasio je da naša država treba da slijedi sopstvene interese, a da isti ne podrazumijevaju afirmaciju pseudo države Kosovo.

Poslanik Jovan Vučurović je, između ostalog, ocijenio da dvije katastrofalne odluke aktuelne vlasti u kojima građani nisu konsultovani jesu priznanje tzv. države Kosovo i članstvo u NATO bez prethodno održanog referenduma, te da navedeno karakteriše kao izdaju Crne Gore i njene tradicije. S tim u vezi, kazao je da učešće crnogorskih vojnika u međunarodnoj misiji KFOR vidi kao priključenje okupacionim snagama na teritoriji južne srpske pokrajine Kosovo i Metohija.

Poslanik Milun Zogović je, u svom izlaganju, istakao da odluka o slanju do dva crnogorska oficira u međunarodnu misiju KFOR predstavlja jednu u nizu antisrpskih odluka zvanične Podgorice, te da je odluka o priznanju Kosova jedna od najsravnijih u crnogorskoj istoriji. S tim u vezi se osvrnuo i na aktuelni trenutak i pitanje demarkacije, istakao da se ovim potezom direktno radi protiv interesa Republike Srbije i da isti predstavlja rušenje njenog teritorijalnog integriteta i suvereniteta. Pored navedenog, naglasio je da ne postoji primjer u istoriji da je crnogorska Vojska radila suprotno interesima susjedne države Srbije, te da će nakon smjene aktuelne vlasti prva odluka biti povlačenje priznanja tzv. države Kosovo, navodeći da već postoje primjeri u prilog navedenom.

Nakon pružanja odgovora na pitanje poslanika, ministar odbrane mr Predrag Bošković ukazao je na potrebu intervencije u tekstu Predloga odluke o upućivanju pripadnika Vojske Crne Gore u međunarodnu misiju KFOR u Republici Kosovo, u tački 4, na način da ista glasi „Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“. S tim u vezi je, uvažavajući nadležnosti radnih tijela utvrđenih Poslovníkom Skupštine Crne Gore, postignuta saglasnost da navedeno pitanje bude tretirano na sjednici Zakonodavnog odbora prilikom rasprave o predmetnoj tački dnevnog reda.

Nakon sprovedene rasprave Odbor je, na osnovu člana 21 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, u vezi sa članom 69 stav 2 Poslovníka Skupštini podnio

IZVJEŠTAJ

O RAZMATRANJU PREDLOGA ODLUKE O UPUĆIVANJU PRIPADNIKA VOJSKE CRNE GORE U MEĐUNARODNU MISIJU „RESOLUTE SUPPORT (RS)“

U AVGANISTANU

Odbor je, u prisustvu ministra odbrane i vršioca dužnosti načelnika Generalštaba Vojske CrneGore, informisan o planiranim aktivnostima u domenu angažovanja pripadnika Vojske Crne Gore i saradnje sa partnerima u međunarodnoj misiji „Resolute Support (RS)“ u Avganistanu.

Tokom diskusije posebna pažnja je bila posvećena pitanju političko bezbjednosne situacije na ovom području, zadacima pripadnika crnogorskog kontigenta na dužnostima koje se odnose na zaštitu timova za obuku, savjetovanje i pomoć Nacionalnim snagama bezbjednosti Avganistana, kao i poslovima koji se obavljaju u štabovima misije „Resolute Support“.

Uvažavajući dosadašnje iskustvo u navedenoj misiji, koja predstavlja formalni nastavak misije ISAF, a u kojoj su pripadnici Vojske Crne Gore učestvovali od 2009. godine, članovi Odbora su ocijenili da su ovim na najbolji način valorizovana stečena znanja i postignuti visoki rezultati kroz rješavanje kompleksnih zadataka i uz potpunu primjenu pravila angažovanja i nacionalnih ograničenja.

Saglasno navedenom, ukazano je da se iskustva iz angažovanja u misiji primjenjuju u sistemu obuke, što značajno doprinosi dostizanju visokih standarda i unapređenju borbene spremnosti Vojske.

Članovi Odbora su, u okviru diskusije, apostrofirali važnost pojačanog prisustva Crne Gore u međunarodnim misijama naročito nakon punopravnog članstva Crne Gore u NATO, i iskazali podršku prijedlogu da crnogorski kontigent u misiji „Resolute Support“ broji do 40 pripadnika koji bi bili angažovani na istim zadacima kao u prethodnom periodu, ali u proširenom obimu.

Uzimajući u obzir navedeno, Odbor je jednoglasno predložio Skupštini da usvoji Predlog odluke o upućivanju pripadnika Vojske Crne Gore u međunarodnu misiju “Resolute Support – (RS)” u Avganistanu.

U postupku obrade teksta Predloga odluke, Odbor je uočio potrebu za pravno-tehničkim korekcijama koje će biti izvršene prilikom pripreme teksta za objavu.

Odbor je, takođe, Skupštini podnio

IZVJEŠTAJ

O RAZMATRANJU PREDLOGA ODLUKE O UPUĆIVANJU PRIPADNIKA VOJSKE CRNE GORE U MEĐUNARODNU MISIJU KFOR U REPUBLICI KOSOVO

Odbor je, na sjednici kojoj su prisustvovali ministar odbrane i vršilac dužnosti načelnika Generalštaba Vojske Crne Gore, detaljno upoznat sa mandatom i ciljevima međunarodne misije KFOR u Republici Kosovo u kojoj bi, saglasno postojećim kapacitetima i obimu preuzetih međunarodnih obaveza, učestvovala do dva pripadnika crnogorske Vojske uz mogućnost rotacije.

Predstavnici predlagača akta su naročito ukazali da se misija KFOR realizuje u povoljnom bezbjednosnom okruženju, kao i da bi se troškovi Ministarstva odbrane u predmetnom slučaju odnosili na pripadajuće dnevnice za angažovana lica.

Članovi Odbora su tokom rasprave apostrofirali značaj čvrste opredijeljenosti Crne Gore ka pružanju konkretnog doprinosa jačanju mira i bezbjednosti u svijetu, cijeneći da će pridruživanje članice sa zapadnog Balkana KFOR-u pomoći povećanju stabilnosti u regionu.

Takođe je konstatovano da je učešće u misijama od izuzetnog značaja za razvoj interoperabilnosti i sposobnosti Vojske Crne Gore, kao i za sticanje novih znanja koja se kasnije primjenjuju u obuci jedinica.

Saglasno navedenom, Odbor jednoglasno predlaže Skupštini da usvoji Predlog odluke o upućivanju pripadnika Vojske Crne Gore u međunarodnu misiju KFOR u Republici Kosovo.

U postupku obrade teksta Predloga odluke, Odbor je uočio potrebu za pravno-tehničkim korekcijama koje će biti izvršene prilikom pripreme teksta za objavu.

Treća tačka dnevnog reda: TEKUĆA PITANJA

U okviru ove tačke dnevnog reda, članovi Odbora su jednoglasno, bez primjedbi, usvojili predlog zapisnika sa 15. sjednice Odbora.

Predsjednik Odbora je, takođe, podsjetio kolege na dostavljene Zaključke Savjeta za građansku kontrolu rada policije povodom sprovedenih provjera u vezi sa primjenom policijskih ovlaštenja ispred ugostiteljskog objekta »Bajica« u Podgorici i incidenta na izborni dan na Cetinju, kao i Izvještaja o radu Savjeta za građansku kontrolu rada policije u 2017. godini pod

nazivom “Građanski nadzor i jačanje integriteta crnogorske policije: Pregled rada građanske kontrole policije u 2017”. S tim u vezi, Odbor je pohvalio napore Savjeta za građansku kontrolu rada policije u pravcu izgradnje kredibiliteta, povećane transparentnosti i dostupnosti policijskog servisa svim građanima.

Pošto je iscrpljen dnevni red, predsjednik Odbora je zaključio rad sjednice.

Magnetofonski zapis toka sjednice se nalazi na CD-u i čini sastavni dio zapisnika.

Sjednica je završena u 11 sati i 5 minuta.

SEKRETARKA ODBORA:

Zorana Baćović, s. r.

PREDSJEDNIK ODBORA

Obrad Mišo Stanišić, s.r.